

1. Referentie

Referentie	Janssens, R. & De Metsenaere, M. (2000). <i>Een maat voor niets? Zin en onzin van een universitaire voorselectie</i> . Brussel: VUBPress.
Taal	Nederlands
ISBN	90-5487-260-8
Publicatievorm	Boek

2. Abstract

In dit onderzoek analyseert men de effecten van een algemene selectieproef aan de universiteit. De selectieproblematiek wordt besproken vanuit een economisch perspectief (managementsdenken) in confrontatie met de logica van de universitaire democratisering.

In een eerste, beschrijvend deel staat de problematiek van de overgang van het secundair naar het universitair en de rol van eventuele selectiemethoden centraal. In een tweede deel wordt getracht een zicht te krijgen op de sociale en culturele factoren die de slaagkansen van de student beïnvloeden. Op basis van deze bevindingen wordt een basismodel voor verdere analyse vooropgesteld. In een derde deel wordt de test, als specifiek selectie-instrument nader beschreven en wordt het basismodel getoetst aan de slaagkansen op deze test. Nadien volgt in deel vier een gedetailleerde analyse van het effect van het gebruik van dit selectie-instrument bij de huidige studentenpopulatie. In een vijfde en laatste deel worden op basis van de conclusies van de vorige delen een aantal beleidsaanbevelingen en mogelijke alternatieven geformuleerd.

3. Trefwoorden

Thema('s)	Onderwijs
Trefwoord(en)	Democratisering, hoger onderwijs, selectie, selectieproef, toelatingsexamen, universitair onderwijs

4. Onderzoeker

Opdrachtgever	Het Ministerie van Onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap.
Onderzoeker(s)	Rudi Janssens & Machteld De Metsenaere Vakgroep Metajurica Faculteit van de Rechtsgeleerdheid VUB Pleinlaan 2 1050 Elsene Tel: 02/ 629 24 60 Fax: 02/ 629 26 62 Faculteit.rechten@vub.ac.be http://www.vub.ac.be/RG/

5. Onderzoeksvraag

Onderzoeks-vragen	Wat is het effect van een algemene selectieprocedure aan de universiteit? In hoeverre zijn geslacht en sociale achtergrond mee bepalend voor de resultaten van de generatiestudenten? In hoeverre hebben geslacht en sociale achtergrond invloed op de selectieprocedure? Wat is de voorspellende kracht van de selectieprocedure ten aanzien van de resultaten aan het einde van de eerste kandidatuur?
Hypothesen	Het geslacht en de sociale achtergrond van de student aan de universiteit hebben een invloed op zowel de examenresultaten als de selectieprocedure zelf.

6. Methode

Onderzoeks-methode	Kwantitatief onderzoek via schriftelijke vragenlijsten. Ook worden de resultaten van alle generatiestudenten op een algemene selectieproef vergeleken met de resultaten van deze studenten aan het einde van de eerste kandidatuur.
Onderzochte groep	De generatiestudenten van het academiejaar 1995-'96 aan de VUB werden bevestigd. Het gaat om meer dan 1000 studenten waaronder een groot deel afgestudeerde studenten.
Bereik	Regionaal (Vlaanderen)

7. Resultaten

Wat is de invloed van geslacht en sociale achtergrond op de slaagkansen?	Meisjes hebben hogere slaagkansen dan jongens, vooral in de tweede zitting. De sociale achtergrond blijft niet beperkt tot de studiekeuze, maar heeft ook rechtstreekse invloed op de slaagkansen. Het feit of de ouders (voornamelijk de moeder) al dan niet een hoger diploma hebben, hangt nauw samen met de slaagkansen. Belangrijke aspecten in de slaagkansen zijn sociaal en cultureel kapitaal, maar ook de intellectueel-schoolse capaciteiten. Vooropleiding is echter een belangrijker factor in de slaagkansen in eerste zitting.
Wat is de voorspellende kracht van de selectieprocedure ten aanzien van de resultaten aan het einde van de eerste kandidatuur?	Algemeen kan gesteld worden dat de test 'iets' meet dat de slaagkansen aan de universiteit doet toenemen. De verschillen tussen de groep van geslaagde en niet-geslaagde studenten is significant in de eerste zitting.
Wat is het effect van een algemene selectieprocedure aan de universiteit?	De slaagpercentages zouden slechts in beperkte mate toenemen en de onderlinge verhoudingen zouden slechts in geringe mate veranderen. Toch zijn deze tendensen betekenisvol.

8. Publicaties op basis van hetzelfde onderzoek

/

9. Beleidsaanbevelingen

Ja

10. Samenvatting

In dit onderzoek analyseert men de effecten van een algemene selectieproef aan de universiteit. De selectieproblematiek wordt besproken vanuit een economisch perspectief (managementsdenken) in confrontatie met de logica van de universitaire democratisering.

In een eerste deel beschrijft men de visie van de studenten op het universitair onderwijs. Zij werden bevestigd op die eigenschappen die essentieel zijn om te slagen in de eerste kandidatuur. Men vroeg aan de studenten welke volgens hen de taken zijn van de universiteit en of een selectieproef zin kan hebben. De cijfers werden ook bekeken in relatie tot de sociale achtergrond van de ouders van de studenten en in relatie tot het onderwijsnet. Verder beschrijft men hier ook nog de problematiek van de overgang van het secundair naar het universitair en de rol van eventuele selectiemethoden.

In een tweede deel wordt getracht een zicht te krijgen op de sociale en culturele factoren die de slaagkansen van de student beïnvloeden. Men beschrijft het economisch en cultureel kapitaal van de studenten. Het feit of de ouders (voornamelijk de moeder) al dan niet een hoger diploma hebben, hangt nauw samen met de slaagkansen. De werksituatie van de ouders heeft minder invloed. Ook de intellectueel-schoolse capaciteiten mogen niet genegeerd en/of onderschat worden. Speciale aandacht gaat uit naar het afhaken waarbij andere factoren een invloed hebben dan deze die de slaagkansen beïnvloeden. In de tweede zitting proberen vooral studenten uit de laagste diplomaklassen een inhaalbeweging. Jongens zijn eerder geneigd af te haken, maar hier zijn de verschillen niet significant. Wel hebben meisjes significant hogere slaagkansen dan jongens, met een zwaartepunt van dit verschil in de tweede zitting. Verder wordt nog het belang van gender afgewogen tegen economisch kapitaal. Naast de sociale en culturele factoren worden ook onderwijsfactoren bekeken die betrekking hebben op

de huidige of vroegere onderwijssituatie. Vooral in de eerste zitting weegt het belang van de vooropleiding en de faculteit zwaarder door dan de sociale achtergrond van de student.

In een derde deel wordt de test, als specifiek selectie-instrument nader beschreven. Algemeen kan gesteld worden dat de test 'iets' meet dat de slaagkansen aan de universiteit doet toenemen. De verschillen tussen de groep van geslaagde en niet-geslaagde studenten is significant in de eerste zitting. Verder wordt nagegaan in hoeverre de vooropleiding en de sociale achtergrond van de student meespelen.

Nadien volgt in deel vier een gedetailleerde analyse van het effect van het gebruik van dit selectie-instrument bij de huidige studentenpopulatie. Hieruit blijkt dat de slaagpercentages slechts in beperkte mate zouden toenemen en de onderlinge verhoudingen slechts in geringe mate zouden veranderen. Toch zijn deze tendensen betekenisvol.

In een vijfde en laatste deel worden op basis van de conclusies van de vorige delen een aantal beleidsaanbevelingen en mogelijke alternatieven geformuleerd.